

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1915. 20. szám.

Budapest, május 16.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — — 12 korona

Félévre — — — 6 korona

Negyedévre — — 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre ... 6 korona. Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.	Megjelenik minden vasárnap.	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.
---	---------------------------------------	---

Szemelvények az írásmegfejtés teréről.

*Szakközlemények nyomán magyarra átdolgozta.**

1. A láthatatlan írásról.

Az a lehetőség, hogy háború idején bireket és jelenségeket láthatatlan írással az ellenség ellenőrzése alól kivonjunk, már régóta nagy szerepet játszott. Főként foglyok és kémek alkalmazzák előszeretettel a láthatatlan írásmódot. Az utóbbiaknak különösen sok okuk van arra, hogy áruló feljegyzéseiket arra az eshetőségre elűntessék, hogy ha írásaik annak a hatalomnak kerülnek a kezeibe, melynek hátrányára a kémkedést üzték.

Foglyok különösen akkor folyamodnak a láthatatlan írás nyújtotta segítséghez, ha olyan közléseket akarnak továbbítani, melyek egy szándékolt szökés előkészítésére vagy végrebajtására szolgálnak, vagy hogy ha méltatlan bánásmódról akarnak rokonaiknak vagy barátaiknak közléseket tenni a joggal kell attól tartaniok, hogy az ellenség, kinek kezében vannak, a nyíltan irt panaszokat nem továbbítja.

Természetes, hogy a láthatatlan írás a mostani nagy háboruban is a foglyok és kémeknél érvényre jut. A foglyotáborok őrségei, valamint a rendőrhatalóságok sokat tudnának erről mesélni. A láthatatlan írásos levelek előállításának módja igen különböző.

Foglyok, kiknek nem áll sok vegyészeti szer rendelkezésre, a legegyszerűbb szerekre vannak utalva. A kémek ellenben a legravaszabb vegyi rendszerekhez folyamodnak, hogy feljegyzéseiket a felderítés veszélyétől megóvják. Erre van idejük és alkalmuk is, mert kellőleg előkészülhetnek, mi a foglyoknak a legtöbb esetben lehetetlen.

A legegyszerűbb és legkönnyebben beszerezhető láthatatlan tinta a citromlé. A foglyok tényleg ezt használják a legszívesebben és leggyakrabban, miért is olyan foglyok, kiket gyakran látunk citromokat vásárolni, azzal gyanúsíthatók, hogy láthatatlan írásos levelek írásához készülnek, ilyenek tehát a felügyelő személyzet által éber figyelemmel kísérendők.

Ezt az írást — mint minden más, később ismertetőt is — a legtöbb esetben akként alkalmazzák, hogy nagy betűkkel és sorközzel írják egy ártalmatlan

tartalmu levelet, melynek sor- és betűközeibe citromlével beírják azokat a közleményeket, melyeket az ellenőrző közeg szeme elől el akarnak vonni.

A citromlevet nem szabad higitani, mert amúgy is csak 7-8% citromsavat tartalmaz.

Ezen láthatatlan írás láthatóvá teteléhez legcélszerűbb a kék lakmuszoldat, melynek az a tulajdonsága, hogy savak összekeverése által piros színűvé válik. Ha már most a kék lakmuszoldatot a papíron végigkenjük, a citromlével irt betűk gyenge piros színben fognak előtűnni. Ha azt akarjuk, hogy az írás erősebben tűnjék elő, tiszta ecetsavat kell használni, melyből igen erős ecetsavoldat készíthető. (100 rész víz és 133 rész ecetsav). Ilyen erős oldatnak azután az az előnye, hogy általa a lakmuszreakció is erősebb lesz és az írásjelek jobban és erősebben tűnnek elő.

Egy másik, gyakran alkalmazott titkos tinta, a kobaltchloraloldat, melynek még az az előnye, hogy az általa készített láthatatlan írás előbivásához nincs vegyi szerre szükség. Ez az oldat teljesen láthatatlan írást ad, mely gyenge melegben kék színben tűnik elő. Ez úgy magyarázható meg, hogy a felmelegítés következtében a kobaltchlorokristályokból a víztartalom elpárolog, mire a kék színű kristályok láthatók lesznek.

Ha a papírost a most már látható írással rövid ideig nedves levegőn hagyjuk, akkor a kristályok nedvességet szívnak magukba és az írás ismét láthatatlan lesz.

Ezek a vegyi tulajdonságok eredményezik, hogy a kobaltchlor foglyoknak czimzett, a citromsav pedig foglyoktól származó leveleknél használatos. Előbbinek már fentemlített az a tulajdonsága, hogy a melegben olvashatóvá, azután pedig ismét láthatatlanná válik, ideális titkosírást ad foglyok számára, hogy olyan közleményeket tartsanak maguknál, melyeknek olvashatatlannak kell maradniuk.

Rézgáliczoldat szintén egykönnyen beszerezhető láthatatlan tintát ad. Tekintettel arra, hogy a rézgálicz galván elemeknél nyer alkalmazást, a melyeket villamos csengőknél épületekben szokás használni, könnyen lehetséges, hogy foglyok ilyen oldathoz jutnak. Az írás folyékony ammoniak oldattal könnyen tehető jól olvashatóvá. A látható írás kék színű lesz.

Ezért tehát olyan helyiségekben, melyekben foglyok

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J. ca. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója. Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Ontolnáz utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétel és becsarolás. — Árjegyzék minden hangszer át külön küldetik.

tartózkodnak, kivételesen nem ilyen, hanem olyan elemeket alkalmaznak, melyek réz helyett cinket tartalmaznak.

Az olomsó szintén elég könnyen beszerezhető, természetesen tehát, hogy ezt is láthatatlan tinták készítésére használják. Az írás teljesen láthatatlan; láthatóvá tétele azonban annyiban nehézkes, a mennyiben kénkövénny (zárleg) szükséges hozzá, mit csak bizonyos készülékekkel lehet előállítani.

A kémkedéseknél olomsóból készült tinták helyett higanyból készültet is használnak, melyek szintén kénkövénny alkalmazása mellett tehető láthatóvá. Előbbiek fekete, utóbbiak barna írásjeleket mutatnak.

A láthatatlan tinták egy másik fajtája vérlugsóból állítatik elő. Ezt a tintát azonban csak a vasmentes papíron lehet használni, az írásjegyek kissé sárgás színt mutatnak, mi természetesen a láthatatlanság rovására megy. Mindazonáltal elég gyakran használják ezt a tintát, mert vas-élegsóval történt láthatóvátétele után az írásjegyek igen jól olvashatók. Ekkor ugyanis a közismert berlini kék képződik, mely még akkor is tisztán és világosan előtűnik, hogy ha a tintát erősen hígítottuk.

Héberü idején a gyanus egyének levelezése gyakran kutató próbák útján az esetleg alkalmazott titkos írásra nézve is ellenőriztetik.

2. Megfakult írásjegyek láthatóvá tétele.

Vastartalmu tinták elfakult nyomai bárki által aránylag könnyen tehető ismét láthatóvá anélkül, hogy az illető papírdarab a megrongálás vagy megemmisülés veszélyének volna kitéve. Más — vasat nem tartalmazó — tintáknál a vegyszeti segítség többnyire hiábavaló, a megfakult írások rendszeren minden igyekezet mellett is nehezen olvashatók vagy egyáltalán olvashatatlanok maradnak.

A bűnügyekkel foglalkozó egyéneknek ilyen írásokkal gyakran akad dolguk, ugyanilyen gyakran vagy még többször kerülnek történészek, nyelvkutatók, könyvtári és muzeumi tisztviselők hasonló helyzetbe. Szívesen fogadunk olyan egyszerű, veszélytelen és eredményes szert, melynek segítségével valamely megfakult írást olvashatóvá tehetünk.

A gráci egyetemi bűnügyi intézetnek nemrégén rendkívüli fontos ügyiratok küldettek meg, melyeknek fontossága a mostani napok eseményeiben rejlett. Az intézethez az a kérdés intéztetett, hogy az iratokon levő írás nem-e volna megfejthető, illetve olvasható?

Az iratok több, gépirással teleirt lapból állottak, melyeken az írás lila színű és annyira megfakult volt, hogy csak nagy megerőltetéssel lehetett annak egy kis részét valamennyire elolvasni. Nem volt megállapítható, hogy az írás kezdetől fogva volt-e ilyen fakó (elkopott gépezet, sokszorosítás, rossz gép) vagy napon, vízben

feküdtek-e a papírlapok, vagy más módon voltak-e kedvezőtlen hatásnak kitéve? Csak az volt megállapítható, hogy a vizsgálat idejében alig, nemely helyen pedig egyáltalában nem olvashatók.

Az intézet először egy kiváló vegyész tanácsát kérte ki, a ki egészen hasonló színű fakó gépirással kísérletezett, de eredményhez nem jutott. Éppen olyan keveset segítettek a fényképezési kísérletek.

A munkát már be akarták fejezni, midőn az intézet vezetőjének, H. Gross egyetemi tanárnak véletlenségből eszébe jutott, hogy nem-e lehetne színes üveg- vagy más átlátszó anyagból készült lapokon való áttekintés által esetleg eredményhez jutni? Az intézet gyűjteményében szerepelt egy többszines gelatinlapokból álló füzetke, melynek lapjain keresztül a megvizsgálandó iratokat megtekintették.

A legtöbb szín az írás elolvasását egyáltalán nem könnyítette meg, néhány lap még meg is nehezítette, sőt lehetetlenné is tette az olvasást. Kettő azonban és pedig egy világos narancsszínű és egy kékeszöldes lap a fakó lila betűk elolvasását annyira megkönnyítette, hogy a kérdéses szöveg minden nehézség nélkül folyékonyan olvasható volt.

A narancsszínű és a zöldessárga lapok természetesen csupán a lilaszínű írás elolvasását könnyítik meg, más színű tintáknál más színeket kellene alkalmazni. Azt, hogy az egyes esetekben melyik színnek milyen színű lapok felelnek meg, csak próbák mutathatják. Szükséges tehát, hogy ilyen munkák részére többszínű lap között választhassunk. Minél több szín és színárnyalat, annál jobb.

A kinek fakó írásokkal dolga akad, az jól teszi, ha ilyen színes lapokat (gelatin, üveg, cellit) beszeres. Szükség esetén azután az egyes lapokat egymásután fektetjük az írásra és azzal dolgozunk tovább, melyen keresztül az írás a legkönnyebben olvasható.

A németországi „Folien und Flitterfabrik Aktiengesellschaft” cégé Hannau a. Main ezeket a lapokat 7×10 cm. nagyságban olcsón szállítja. 10—12 különböző színű és színárnyalatu lapból álló füzet 50 fill.

Végül megemlítjük, miszerint természetes, hogy minden esetben ez a szer sem segít. Van olyan fakó írás is, melyet színes fény sem tesz olvashatóvá; a legtöbb esetben azonban a leirt eljárás jó eredménnyel alkalmazható.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Egy üzletszerű tolvaj leleplezése.

Irta: V.

Vannak az országban egyes örskörletek, a hol évek hosszú során át sem fordul elő nagyobb szabású bűntény.

Ha fáj a feje ⁷ ne tévazzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**
 mely 10 perc alatt a legmaximális migránt és fejtájtát elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban.
 Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kisperten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról íggy. postai szállítás.

Az északi harsztérről. — Elfogott orosz gépfegyverek. — Főzőláda, melyet akkor használnak, mikor a közelben nincs konyha.

Ilyen helyeken az őr legénysége ugyyszólván állandóan csak megelőző szolgálatot teljesít, mely szolgálat ugyan épen olyan fontos mint bármely más, mégis a tettvágyó csendőrnek unalmasnak látszik, viszont egyesek csak az ilyen szolgálatnak örülnek. Az utóbbiak közé tartoznak a sablonosan portyázók, kiknek az egész tevékenységük az őrzési lap pontos vezetésében merül ki, s ba közben elfordul valami fontosabb tenni való, gyakorlat hiányában alig képesek azt lebonyolítani, mert a nyomozáshoz az összes többi tudnivalón kívül még igen fontos a gyakorlati tapasztalat, ezt pedig csak a mozgalmas őrszolgálatban lehet megszerezni, a hol alig jut idő a megelőző szolgálatra, mert a különféle sértettek ugyyszólván egymásnak adják az őrroda ajtajának a ki incsét. Bár a gyakorlati tapasztalat hiánya nem mindig az illető csendőr bűne, mégis akárhányszor akadnak altisztek és csendőrök, kik éveken keresztül örömmel mintegy meghuzódnak az ilyen csendes őrökön, sőt nyugdíjba is mennek anélkül, hogy egyszer is nyomoztak volna valamely bonyolultabb bűnesetben.

Magam is már a negyedik csendőrségi szolgálati évet töltöttem és az altiszti iskolát is elvégeztem anélkül, hogy csak egy érdemesebb bűnygyben is nyomoztam volna, daczára annak, hogy eme szolgálati időm alatt három őrön is megfordultam, míg végre a sásdi őrre kerültem, hol minden veszteségemért búsásan kárpótolva lettem. Akadt itt nyomozás elég, de bizony, mint fent is irtam, a gyakorlati tapasztalat hiánya miatt eleinte nem nagy eredménnyel járt, de ez a tettvágyamat még inkább fokozta, míg végre annyira belemelegedtem a nyomozásba, hogy alig maradt kiderítetlen eset az őrskörletünkben, sőt a szomszédos őrskörletekbe is kiterjesztettük nem egyszer tevékenységünket.

A mint vázoltam, eleinte nem nagy eredménnyel ment a nyomozás. Egy az őrskörletünkben lakó üzletszerű tolvaj ezt észrevéve, körletünkben is megkezdte működését, melyet addig csak távolabbi vidékeken folytatott s így nálunk is nap-nap után fordultak elő kisebb-nagyobb bűnesetek, így 1906. év elejétől: októberig mintegy 32, nagyobbbrészt betörés után elkövetett lopás, melyet a legnagyobb utánjárás mellett sem sikerült ki nyomozni. Már-már annyira voltunk, hogy a helyben levő katasztrófák előtt pírulnunk kellett tehetetlenségünk miatt, de mint később kiderült, elég kemény dióval volt dolgunk, így az illető leleplezése után annál nagyobb volt hecsülésünk.

A lent vázolt időben az első kiderítetlen esetünk Soltész Alajos környéki korcsmáros pinczéjének feltörése volt, honnan nagyobb mennyiségű italt és húst loptak el, majd pár napra Primesics Jakab ugyanottani lakoshoz törték be s innen is zsirt és husneműt vittek el, s hogy ez sem derült ki, Löwi Jakabné és Guzsás István szintén ottani lakosoknál tettek látogatást, honnan tyukokat vittek el. Ezután, változatosság kedvéért, vagy inkább talán azért, mert észrevettük, hogy nagy tövökonyaságot fejűnk ki a tettesek kiderítése végett, egy ideig

szünetelték, majd pedig valamivel távolabb, Heli János palái lakostól tyukokat loptak s mintegy bosszantóan újból visszatérték Hőrnýékre s ez alkalommal Véner József korcsmároshoz törték be, honnan italt, zsirt, sajtot és húst loptak.

Hiába volt minden utánjárásunk, hiába tartottunk különféle helyeken lesállításokat, összeirtuk az összes környékbeli és nálunk elő nem jegyzett gyanus egyéneket, a rovtomultuakat pedig, kik ugyis nyilvántartatnak, a végtelenségig figyeltük, mégis nem hogy eredményre jutottunk volna, hanem rövid időn belül újabb betörés történt az őrskörletünkhöz tartozó Baranyajenő községben, Fichter Mártonné korcsmárosnál és ugyanazon éjszaka Brunner Józsefnél. Mindkét helyről nagyobb mennyiségű füstölt húst, zsirt és egyéb élelmiczikket vittek el; ez sem derült ki, daczára annak, hogy ugyyszólván éjjel-nappal talpon álltunk és minden kigondolható módot megkíséreltünk. Bosszuságunkat még az is növelte, hogy Fichter Mártonné — miután az illető nő újból ölt két sertést — ismét betörték és elvitték az egész sertéstermékeket, majd pedig őrünk székhelyén is rövid időközökben összesen tizennégy helyen betörték, mikor végre hosszas puhatolás és huzamosabb lesállítások után az egyik járőrnek sikerült nyomra jutni s azután rövidesen kiderültek az összes bűnesetek.

Mig mi az elkövetett betörések tetteseit mindenáron az általunk nyilvántartott rovtomultuak és gyanus egyének között véltük feltalálhatni, mert ezek elég szép számmal vannak ottan, addig egészen észrevétlenül meghuzódott Hőrnýék községben egy igen szorgalmas munkás embernek ismert és mindenki által megbecsült ember, ki a bíró többszöri bmondása szerint három év előtt jött a községbe feleségével Somogyból és bár szegényesen, de tisztességesen él. Az ember vidékre jár fuvarozni, míg a felesége mellette napszámoskodik s csak néha-néha láthatók pár napig itthon. Ilyen szegényfajta ember azon a vidéken elég van, így a nyert tájékozás után nem is tűnt fel különösebben, csakis akkor kezdtünk jobban érdeklődni utána, midőn már minden más módszer eredménytelen maradt; kerülő uton megtudakoltuk, hogy az illető hol bír illetőséggel és azután a szuloki őrstől megtudtuk azt is, hogy Lauron János nem olyan ártatlan, mint a ma született gyermek, mivel már háromszor büntettet egyén és legutóbb a soproni fegyházban két évet töltött többrendbeli lopások miatt, hol valószínűleg nem azon gondolkodott, hogy kiszabadulása után hogyan fog majd becsületesen megélni, hanem azon törte fejét, hogy miként lehetne feltűnés nélkül üzletszerűen tovább folytatni előbbi, könnyebb és bár nem biztos, de jobb megélhetést nyújtó foglalkozását — a lopást — mi elég hosszú ideig sikerült is neki.

Ezen tények megállapítása után minden figyelmünk ellens irányult, de így is elég nehéz volt őt leleplezni, mert a róka ravaszságával dolgozott Lauron mert — mint később maga mondotta — nem ült hiába már háromszor. Azonban végre mégis megfeleltkezett magáról.

Az északi harctérről. — Magyar bakák a Kárpátokban. — Tizennégy éves orosz önkéntes.

Lauron mint furarozó ember volt ismeretes a környéken, így nem volt feltűnő, ha hazulról, a kocsiira felpakoltva utnak indult feleségével együtt, haza pedig soha sem bozott semmit, ami esetleg gyanuba hozhatta volna. Későbbi megállapítás szerint feleségével nem volt megesküdve, hanem csak úgy bagóhiten éltek. Az asszony — Bokrétás Teréz — szintén somogyi volt és a nevéhez illően elég csokros multnak örvendett, miből kifolyólag az asszony után is kiterjesztettük puhatolásainkat, de kevés eredménnyel, míg végre mégis az asszony révén jutottunk eredményhez.

Lauron közvetlen egy téglavető mellett lakott és az egyik téglás Gergies Ferencz — ki mint szomszéd — ismeretségben volt velük, szemet vetett a nem épen csunya asszonyra, mi ellen az illető nő sem tiltakozott s így a téglással is viszonyt kezdett és bár Lauron ezt biztosan nem tudta, mégis óvatosságból nagyobb részt magával vitte az asszonyt, míg egyszer — talán kipróbálás végett — mégis otthon hagyta azzal a szándékkal, hogy utjáról visszafordulva meglepi otthon. A meglepetés csakugyan sikerült, de ezuttal a folytonos lesállításnak is megvolt a régen várt eredménye és Lauront az előbbinél is bosszantóbb meglepetés érte, mert a féltve őrzött szabadságát az asszonynál is jobban szerette s ez alkalommal felhevülésében épen ezt áldozta fel, bár nem szándékosan, hanem inkább sikerei fölötti elbizakodottságában, mert arra, hogy őt ennyi eredmény után valaki figyelje, nem is gondolt.

Végre mégis csak elérkezett a leszámolás órája. Amint az ős Lauron távozásáról értesült, az est beálltával egy járőr is kivonult és az illető háza közelében lesállításba helyezkedett. Alig mult el pár pillanat, egy férfi a kerten át besurrant Lauron lakásába, ahol csakhamar világosság támadt, de a teljesen befüggönyözött ablakon sem belátni, sem pedig a tulságosan halk beszélgetésből megérteni semmit sem lehetett. Így telt el mintegy háromnegyed óra. Egyszerre kocsi zörgése hallatszott messziről mire a járőr visszahúzódott. A kocsi azonban még mielőtt közelebb ért volna, megállt s a koromsötétben csak egy ember léptei voltak kissé kivehetők; az illető ugyszólván lábhegyen megközelítette a Lauronék házát és az ablaknál, miután ő sem láthatott be, hallgatósába fogott, mi legalább félóráig tartott, mire egész hangosan azzal kérte bebocsátását, hogy ugyanis tudja már ki van bent és jobb lesz szépségesen őt beereszteni, mint sem a már meglevő bajból még nagyobb csinálni. Az asszony erre teljes ártatlanságot színelve, az ajtót kinyitotta s egészen hallható hangon figyelmeztette emberét, hogy ne lármazzon, a szomszéd van itt egy fontos ügy megbeszélése végett.

Az érkezett Lauron volt, ki nem nyugodott meg az asszony csábító szavára, hanem éktelen káromlások között úgy az asszonyt, mint a szomszédot különféle ezidalmakkal illette s tettelegesen bántalmazással is fenyegetőzött. A szomszéd Gergies Ferencz téglás, szeretőjét a bántalmazástól féltve, vonakodott előbb távozni, míg

Lauront ártatlanságukról meg nem győzik s hogy bűnüket a lamikép leplezzék, egy tervbe vett betörés részleteiből megbeszélésével, majd pedig az egyes még meglevő lepyott tárgyak mikénti értékesítésének megállapodásával montegetőztek. Lauron azonban nem hitt nekik, hanem mindjobban gyanakodott, hogy őt nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is megcsalják s előhozakodott a régebbi elkövetett lopásokból származott tárgyak értékesítéséről, miből ő lig látott pár garast, kijelentvén, hogy most már tudja, hová lesz a sok pénz stb.

A járőr időközben előkerítette az éjjeli öröket s a még mindig veszekedő társaságot meglepre, őrizetbe vette s másnap a hallottak nyomán kikérdezésükhöz fogott, s bár az illetők külön-külön helységben őriztettek, mindazonáltal teljesen egyformán tagadtak s csak a folytatólagos nyomozás során előkerült bűnjelek és az asszony fivérének Bokrétás János kereszturni lakos őrizetbe vételének láttára törtek meg, midőn is Lauron beismerte, hogy 1904. évben a soproni fegyházból történt kiszabadulása óta folytatja bűnös mesterségét ágyasával együtt. A birtokában volt két ló és kocsi is lopásból származott. A lovakat előadása szerint még 1904. évben Kaposváron egy kocsi mellől lopta el, melyről lójárlata egyáltalán sohasem volt, így azokat nem is értékesítette, hanem még ugyanazon évben a gödrei vásárban kocsit is lopott a lovakhoz s egyideig fuvarozgatott Pécs vidékén velük, míg később a lopott tyukokat szállíttatta Pécsre, majd Dombóvárra.

A folytatólagos nyomozás során az asszony fivérénel, ki mint orgazda szerepelt, nagyobb mennyiségű — mintegy két kocsiira való bűnjel — előkerült, míg végre 14 napi nyomozás után az egész társaság a bűnjelekkel együtt átadatott a sásdi kir. járásbiróságnak. A pécsi törvényszék Lauront öt évi fegyházra, míg a többit kisebb büntetésekre ítélte s ezzel egyidejűleg a sásdi örskörletben is megszűntek egyidőre a napirenden volt betörések.

Mint ez az eset is igazolja, nem elégséges, hogy a járőrök valamely bűneset előfordulásakor kizárólag csak az előjegyzésükben szereplő roxottmultu és gyanus egyéneket kísérik figyelemmel, hanem igen ajánlatos és fontos az időközben egyes községekben letelepedett idegenek előéletét kipuhatólni, mert ezek között gyakran akadnak roxottmultuak, kik épen azért változtatják gyakran lakhelyüket, hogy az ellenőrzés alól kibújhasanak. Nemkülönbén ajánlatos az is, hogy egy-egy roxottmultu vagy gyanus egyénnek az örskörletből való elköltözéséről az örsparancsnok az illetékes örsöt megfelelően értesítse, hogy annak mielőbb tudomása legyen örskörletébe érkezett roxottmultu vagy gyanus egyén letelepedéséről és nyomban intézkedhessék annak beható megfigyelése iránt, így sok bűncselekménynek elője vételének, mert a megfigyelő, mielőtt a csendőrség mikénti ellenőrzéséhez mártan visszatér.

Az északi harcztérről. — Orosz foglyok munkaközben. — Részáruilik a kardokat.

Husvéti harc a Kobiláért.

A Kárpátokban folyó nagy küzdelem a husvéti csatában érte el tetőpontját. A hatalmas orosz offenzíva márczius 20-ikától kezdődőleg az Ondava vidékén a nyugati szárnyon kisebb sikerek után áttörhetetlen ellentállásra talált. A rohamok tömegével a lupkovi és az uszoki szorosok között nem érték el többet, mint hogy a baligrodi műtűg előretolt hadállásunkat a nyugati szárnyon egy vonalba, közvetlenül a magyar határ mögött levő Telepócz, Zelló, Nagypolány és Jubászlak magaslatokra vontuk vissza. Az orosz hadvezetőség ekkor a lupkovi szoros és Mezőlaborcz irányából áttörést kísérelt meg a Laborcz-folyó mindkét oldalán és ez áttöréshez az ott harczra készen álló csapattömegeket a Przemyslnél fölszabadult hadsereggel frissítette föl. Ezen áttörés siker esetén Homonna irányában a nyugati szárnynak az Ondava vidékén oly makacsul védelmezett hadállását tarthatatlanná tette volna és az erdős hegyekben küzdő haderőnket veszedelmes helyzetbe hozta volna. A támadás iránya tehát jól meg volt választva és veszélyeztette az egész kárpáti csata diadalmos kimenetelét.

A tervezett áttörésnél a Laborcz völgye és a Mezőlaborcztól délre fekvő terület jöhetett számításba. A völgy nyugati oldalán egy hosszú hegyhát vonul végig, a melyből egyes kúpok emelkednek ki. Keleti irányban különböző hegyhátak vonulnak le a folyóhoz, melyeket a Laborcz-folyó mellékvei választanak el egymástól. Ezek közül különösen feltűnik az, a mely a Brinczova magaslatról ágazik el és a Vilsava és Virava közti hézagot tölti ki. Itt emelkedik a 640 méter magas Kobilá, melynek tartós birtoka döntött a háború kimeneteléről. Az orosz tömegek támadása változatos küzdelmek után a front közepén sikert ért el, melynek az volt a következménye, hogy április 28-ikán, nagypénteken, a Virava és Laborcz között harczoló csapatokat egéazzen az Izbugyabellá magaslattig vontuk vissza. Csak a legszélső jobbszárny tartott ki makacsul hadállásában a Na Kndrovczi hegyhátán, szemben az 584. számú hegykúppal. A jobbszárnynak Kimmel ezredes parancsnoksága alatt álló része még makacsul ragaszkodott a Trosztjanszki Vrh felső részéhez, Kobilá és Uhlisko sz. ellenség kezében voltak. Ilyen körülmények között a Laborcztól nyugatra harczoló csapatoknak is nagyszombaton hajnalhasadás-kor Ókröske felé vissza kellett vonulni.

Azonban már erősítések voltak útban, a német Beszkid-csapat, melynek legszélső csapatai április 3-án a jobbszárnyra érkeztek és nyomban támadásba mentek át. Több útegtől támogatva, a melyek a Viravától keletre fekvő magaslatokról Világnál ontották a tüzet, Kimmel csapata egyesülve a német csapatokkal, a Trosztjanszki Vrh hegyhátára nyomult előre és rohammal bevette az

584. számú magaslatot, a Kobilához vezető legfontosabb utat.

A hadsereg középső része sem maradt tétlenül. Nagy veszteségek ellenére csapataink előrenyomultak. Baics alezredes honvédeivel az Uhlisko magaslattig jött előre, ezt megostromolta, mikor a Kimmel ezredes által segítségül küldött csapat tüzelve beavatkozott. E rohamnál 500 orosz maradt kezeink között. Alig szállotta meg a hegyhátat, mikor Kimm őrnagy Kunze és Brandil főhadnagyk útegeit hozta segítségül és ezzel olyan jó támaszpontot nyújtott a frontnak, hogy a középső csapat előretolt része a Javirska hegyhátán erősen megvethette lábát.

Április 4-én, husvét vasárnapján, a támadás, a melyben egy újabb német erősítő csapat a Laborcz-folyótól keletre is résztvett, általánossá lett. A jobbszárny az 584-ről Kobilá felé vezető úton a hegyi útegektől erősen támogatva, bátran haladt előre. A keleti szárnyon, Virava község előtt váratlanul egy erőteljes orosz támadás fejlődött ki. A németek azonban, a kiket elsősorban ért a támadás, gyorsan védőpontot képeztek. Krebs ezredes is segítségükre sietett és a Világnál felállított útegek is egyidejűleg beledörögtek az ellenség soraiba. Az oroszoknak nagy veszteségek mellett nemsokára vissza kellett vonulniok. A középső rész ezzel egyidejűleg szintén előrehaladt. Klein ezredes a Javoska hegyhátán szintén jó darabot haladt előre. Keil főhadnagy, ágyúival felhasználva a kedvező alkalmat, a Javirska hegyhát egy magaslatáról a németek előrenyomulását kellően támogathatta, a kik a Javirska hegyhától Alsócebeny felé vonuló úton haladtak előre. Balaszárnyunk szintén támadásba ment át.

A tüzéség is felvonult a Laborcz-völgyében és hathatósan támogatta a németek szép támadását, a miben a mi részünkről Hausmann ezredes, Zdenek alezredes és Wächter őrnagy vett részt csapataival. A szövetséges csapatok az ellenség heves tüzelése ellenére, benyomultak a hegyescsabai hadállásokba. Április 5-ike, husvét hétfője, a keleti harcmezőn teljes sikert hozott. Német és osztrák-magyar útegek versenyeztek egymással, hogy az 584. és Kobilá között készített erős ellenséges hadállásokat megbontsák. A sikeres előkészítések folytán Kimmel ezredes csapatának délután 3 órakor sikerült ezt a hadállást rohammal elfoglalni. A Kobilához vivő másik utat, a Javorskát is ellenállhatatlan rohammal vette be a 40-ik gyalogezred, miáltal a németek megszabadultak végre az ellenséges ágyútűztől, a mely eddig megakadályozta őket abban, hogy az Alsócebeny felé vonuló hegyhátán előrenyomuljanak. Ezáltal véglegesen megnyerték a Vilsava-völgyet. Közben a Kobilá frégvete is beteljesedett. Javorskától bombázva, a németektől és Baics alezredes honvédeitől szorongatva, a védősereget a 4-ik bosnyák-hercegovinai, a 89-ik és 90-ik gyalogezred, a kiket Kuchynka őrnagy vezetett rohamra, leverte. A csatamező legfontosabb részén kivittuk a végleges győzelmet.

A Laborcztól nyugatra husvét hétfője még nem hozta meg a döntést. Hausmann ezredes csapata előnyomult Felsőcebeny magaslatára felé, de a 468. számú kúpról reá zúdított gépfegyvertűzelés következtében meglehetősen kedvezőtlen helyzetbe került. Liebhart őrnagy katonáival minden lehető követetett, hogy a magaslatot ostrommal bevegye. A támadók 30 lépésnyire közelítették meg az ellenség hadállásait, de a drótkadályok miatt nem tudtak közelebb férkőzni. Mindenesetre sikerült azonban nekik Hausmann ezredes csapatáról elterelni a figyelmet és ez a csapat a kritikus helyzetből

szabadulva, rohammal benyomult az ellenségnek a felső-csebenyi kúpon lévő első hadállásába.

Április hatodikán a harcztér eme részére is német segítőcsapatok érkeztek. E friss csapatokkal egyesülve, sikerült a 468-as magaslatot elfoglalni. Hausmann ezredes a felsőcsebenyi kúpon kiűzte az ellenséget második hadállásából is, de az oroszok e hadállás mögött lévő rendkívül erős támaszpontjukból szivós ellentállást fejtettek ki, a melyen három, nagy bátorsággal végbevitt rohamunk megtört. Most hegyi ágyúkat vonultattunk fel, a melyek e támaszpontot hatásos tüzelés alá vették. Április 6-án hajnalban a rohamot megismételtük német segítséggel és sikerült az ellenségnek ezt az utolsó támaszpontját is hatalmunkba keríteni.

Az oroszoknak ez a jól indult támadása tehát megbiusult. A husvéti csatának ez a szép sikere természetesen súlyos veszteséggel volt összekapcsolva. Az osztrák-magyar csapatokból, a mely a Laborez tüzelés alá vették, a nehéz napokban 2300 sebesült kereste fel a koskóczy sebesült-állomást. A németek közül is 800 kereste fel ezt a sebesült-állomást. Ez a győzelem azonban, mint a későbbi események beigazolták, döntő jelentőségű volt a kárpáti harc kimenetelére.

KÉPEINKHEZ.

Az északi harcztérről.

Épen a múlt heti számunkban említettük meg, hogy a Dunajecz, a Nida s a Visztula mentén már hónapok óta pozícióharcban vannak csapataink a magát szintén beásott ellenséges orosz csapatokkal szemben. De úgy látszik, hogy a tavasz előrehaladtával megszűntek azok az akadályok, a melyek ezt a bosszu tartamu pozícióharcot előidéztek. Legalább erre mutat a múlt hetekben érkezett az az örömteljes hír, hogy hős csapataink kilépve a már megunt lövészárokbeli várakozásból, körülbelül 150 km.-nyi fronton hirtelen offenzívába mentek át s ezzel a hirtelen meglepéssel annyira zavarba hozták az ellenséges csapatokat, hogy ezek pozícióik egymásutáni feladása és óriási veszteségek mellett az egész vonalon visszavonulni kényszerültek.

Az északi harcztér tizedik hónapja tartó véres báborujának hatalmas lendületet adott ez a váratlanul megindított offenzíva, a melynek következményeképpen a nyugatgalicziai fronton ugyanazt a pozíciót foglalhatják el a most már együttműködő szövetséges seregek, a melynek birtokában voltak a mi csapataink a múlt évi leMBERGI ütközetek után akkor, mikor a San vonalán haladtak előre győzedelmes offenzívában. Akkor a harcztér oroszlongyelországi részén kialakult hátrányos helyzet miatt abba kellett hagyni a győzedelmes előnyomulást, de a mostani viszonyok között több mint bizonyos, hogy nem kerül erre a sor. Sőt, ha úgy az itteni, mint a bukovinai, valamint az északlongyelországi helyzetet tekintjük, nagyon valószínű, hogy a mostani offenzíva következménye az lesz, hogy az egész Galiczia területéről vissza kell vonulni az oroszoknak, ha el akarják kerülni egyes seregeik előrelátható körülkerítését,

Báró Hofzendorfi Conrád vezérkari főnök pompásan előkészített és mind mostanáig titokban tartott haditervének folyamánya ez a csodálatosan meglepő győzelem, a mely Frigyes főherceg tábornagy, hadsereg-főparancsnok jelentésében, a német délkeleti hadsereg főparancsnoka: Mackensen vezérezredes vezetés alatt juttatta óriási eredményre a szövetséges csapatokat.

A történelmi jelentőségű fegyverbarátság legszebb haditénye volt ez a győzelem, s ha egybevetjük az északlongyelországi, kurlandi, szavleji, flandriai és a Dünkirchen körül utóbbi időben lefolyt eseményekkel, úgy látszik, mintha a szövetséges seregek ereje csak most, a háború tizedik hónapjában bontakoznék ki a maga teljes valóságában.

Hadifoglyak tizezrei, gépfegyverek, ágyúk egész csapata és óriási mennyiségű egyéb hadizsákmány köi e gyönyörű győzelem nyomán s bizalmat nyujt arra a valószínű feltevésre is, hogy a mindenfelől oly régóta óhajtott döntést ez a győzelem fogja megteremténi vagy legalább is nagymértékben siettetni.

HIREK.

Megdicsérések. Schadek Márton, III. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmestert és Tóth Antal, ugyancsak ezen kerületbeli csendőrt, egy bonyolult nehéz bünesetnek kiderítése körüli, körütekintő, ügyes eljárásukért, melynél az illetők fáradozását egy váratlan eredmény tetézte, a cs. és kir. szerémségi hadsereg-csoportparancsnokság dicséző okirattal tüntette ki.

A cs. és kir. Kövess hadseregcsoportparancsnokság, Beck Mibály, III. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmestert, az ellenség előtti kitünő szolgálatai elismerésül, dicséző elismerésben részesítette.

Egy népfölkelő tragédiája. Deáky Ignác, csendőrségi szolgálatra a szépvízi őrsre beosztva volt népfölkelő, 14. napi szabadságát Gyimes községben töltötte. Május hó 2-án, a késő délutáni órákban egy marhalével ügyében a község házára ment, minthogy azonban itt már senkit sem talált, betért Galaczi János kocsmájába, majd innen este 1/8 óra tájban bazafelé indult. Utközben találkozott Bilibók Péter, Bilibók András, Nagy Fülöp és Szöcs János gyimesi lakosokkal ottani legényekkel, a kik neki már régi haragosai s a kik beléje kötöttek. A kötekedésből szóváltás támadt, melynek hevében Bilibók Péter kést rántott elő, majd pedig egy útszéli kerítésből egy léczdarabot kiszakítva, azzal Deáky népfölkelőt úgy vágta fejbe, hogy az összeesve, a belszínen meghalt. Tettesek az ottani őrs által elfogattak és a csikszeredai kir. ügyészségnek átadattak.

Egy gonosztevő cigány agyonlövésése. A német-holyi őrs a baranyamegyei Kátoly községben, Sárközi Kolompár András czikói illetőségű kőborcigányt, több rendbeli lopás miatt őrizet alá vette. A cigány a járőr éberségét kijátszva, az őrizetből megszökött. Üldözés közben, minthogy a megállásra irányuló ismételt rá-

kiáltások eredménytelenek maradtak, Vörös József népfelkelő a szökevény ellen lőfegyvert használt és azt eltalálva, agyonlőtte.

KÜLÖNFÉLÉK.

A háború szélhámosai. Angliában a szélhámosoknak mindig nagyon jó dolguk volt a jótékonysággal, de a háború alatt egyenesen Eldorádóba kerültek. A háború kezdetekor úgy hitték, hogy tönkremegy egy sereg bank, gyár és éhenbálnak az emberek ezrei. Ez a hit még mindig tartja magát, noba az emberek láthatnák, hogy éppenséggel nem így áll a dolog és a székhámosok éppen ebből a hitből élnek. A legkülönbözőbb címeken gyűjtik a könyöradományokat és az angol közönség mindig ad, mert nem mer nem adni. A legravaszabb a szélhámosok között, a ki megalapította a belgák segélyző ligát. Még lapot is adott ki és azután felfogadott húszharmincz esinos leányt, a kik egykor divatárusok voltak, de a háború miatt elvesztették a kenyerüket. Ezek a lányok azután rémei lettek Westendnek, mert minden járó-kelőt rákényszerítettek arra, hogy vegyen egy ujságot a belgák javára. A tolakodó viselkedésük miatt a rendőrség is fellépett ellenök, de mert igazolni tudták, hogy jótékony ügy szolgálatában állanak, nem történt semmi bajuk. Később azonban kiderült, hogy a közönségen bevasalt összeg ötven százaléka a vállalkozó zsebében maradt, huszonöt százalék az elárusító lányoknak jut, a megmaradt negyed felét felemésztették az adminisztrációs költségek és csak igen jelentéktelen összeg jutott a belga bizottság kezébe. Ez azonban elég volt arra, hogy a székhámos megmeneküljön a törvény keze alól. Néhány élelmes asszony szintén a háború elején ottbont alapított a belga árvák javára. A valóságban igen kevés a helga árva, mert az angol és a francia kormány a legtöbbről gondoskodott már. Kibéreltek egy házat, a homlokzatára felfüggesztették a czéget: „A német szörnyettek áldozatainak menedéke”, beszerettek két francia gyermeket, egy kéteshírű nőt megtettek protestáns apácának és így felszerelve sorra koldulták London családjait és hangostették, hogy az otthonban száz és száz helga gyermek eszedzik egy falat kenyérért. A rendőrség nem tud eljárni, pedig a két gyermek ürügyével már ezeket harácsoltak össze. E szörnyű sok szédelés miatt az igazi jótékonyság persze igen sokat szenved. A köz jótékonyságára utalt londoni kórházakban például valóságos pánik ütött ki, mert a jövedelmeik teljesen elmaradtak.

Angol hadizászlók a zeibvásáron. Mintegy 30 éve már annak, a mióta az angolok letettek arról a régi szokásukról, hogy csapataik zászlóit a nyílt csatamezőn kibontsák, hanem csakis arra szorítkoznak, hogy a hadizászlókat csak a nagy gyakorlatok alkalmával, vagy ha a király csapatszemlélet tart, viszik magukkal, de ekkor is begöngyölítve. Ezt a szokást különben a cambridgei herceg honosította meg, a ki 1882-ben, az egyiptomi hadjárat után, nem akarta többé megengedni, hogy egy zászló miatt, a melyre az ellenség a legerősebb tüzet és támadást szokta irányítani és koncentrálni, a legjobb elite-csapatok halomra lövessenek össze, mert a tapasztalat szerint egy-egy zászló megvédelmezése mindig sokszorta több áldozatot követelt, mint egy még olyan jól

megerősített állásnak ostroma és elhódítása. Már a korábbi háborúk csatáiban is az angolok rendszeresen gyakorolták azt, hogy a harczbainduláskor zászlóikat messze a front mögött visszahagyták: először ez a Delhi birtokáért és elhódításáért folyt harcokban történt meg, a miket akkor a későbbi angol generalissimus, lord Roberts vezetett 1857-ben. Tisztán innen ered és ez a magyarázata annak, hogy az angol csapatok katonái ma oly kevésre becsülik a zászlót és inkább balasztanak, súlyos tehernek tartják, a mitől — mihelyt csak lehetséges — szívesen szabadulnak és ilyenformán maig már sok zászló és egyéb katonai jelvény, melyekhez bár fényes katonai és dicsőséges hadi-emlékek fűződnek, dicséltelen és szinte gyalázatos véget ért. Így például Londonban van egy dúsgazdag kereskedő, aki délutáni álmát egy olyan diványon alussza, a melyen az a zászló van elterítve a mely Gibraltar háromszöteig tartott eredménytelen ostromlásakor a spanyolok által (1879—1882) a sziklaerősség legmagasabb pontjára tüzetett ki és ott lebegett dicsőségesen, több ellenséges golyó által átlukasztva. Egy másik ugyancsak historiai emlékü hadizászlót pedig, a mely a Wellington herceg vezetése alatt folyt spanyolországi csatákban és Waterloonál is az angolok oldalán lobogott, nemrégiben London keleti negyedében az egyik zugutczában egy piszkos és rongyos zeibárusnál talált meg az egyik angol régiséggyűjtő, a ki aztán sietett a drága ereklyét magához váltani és a zeibvásárra kerüléstől megmenteni.

A nagy ágyak lövedékeinek ára. A nagy ágyak lövedékeinek áráról sok téves adat került forgalomba. A német mérnökök egyesületének folyóirata ezekkel szemben arra figyelmeztet, hogy az amerikai lövedékre kiírt pályázatokon milyen ajánlatokat tettek egyes czégek. E szerint a 105 centiméteres ágyu egy lövedéke 42 koronába kerül, a 127 kaliberű ágyué 54 korona, a 356 kaliberűé 1920 korona.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük cennélfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Havas! csendőr. Kibágást képez.

J. L. Utmosteri tanulmány olvágzése. Fizetés 800 kor. (megyéi 1200 kor.) kezdőfizetés és kilométerenkint évi 12 kor. (megyéi 8 kor.) utjátulány.

A. B. A zsold mint osztható napi illeték, tekintet nélkül annak nagyságára, le nem foglalható. A csendőrt mindazonáltal gyermektartási díj fizetésének körletzettségében elmarasztalhatja, de zsoldjára a fentmndottak miatt kielégítési végrehajtást nem vezethet, illetve zsoldját bírói letiltás alá nem helyozheti.

M. K. Ha a késedelem veszélytel jár, nemcsak joga, hanem kötelessége a járőrnek a házkatatást és személymotosztást önállóan megajteni. A nőt orvosilag meg kell vizsgálni.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb kézirat.

Ő császári és apostoli királyi Felsége a következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani:

Kedves herczeg Montenuovo!

Elrendelem, hogy mindazoknak, a kiknek a mostani báborúban érdemükért rendjelet vagy katonai érdemkeresztet adományozok, erről egy külön, az Én aláírásommal ellátott okirat állíttassék ki, mely neki és egyzersmind az övéinek emléklapja legyen.

Megbizom Önt ezen rendelkezésnek a végrehajtásával. Kelt Bécsben, 1915. évi április hó 29-én.

Ferencz József, s. k.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi április hó 25-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával elrendelni méltóztatott, hogy

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül:

Huber Ferencz, V. számú csendőrkerületbeli hadnagynak a legfelsőbb dícsérő elismerés tudtul adassék.

Athelyeztetik:

a m. kir. belügyminiszter ural egyetén öleg:

1915 május hó 15-ével:

Somogyi Mihály főhadnagy, az országos csendőriskola állományából, szakaszparancsnoki minőségben a VIII. számú csendőrkerülethez: Nagybányára.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Popa János, a m. kir. VIII. számú csendőrkerulettől oda vezényelt csendőr, azon felette gyors találékony-sággal fogantatosított, helyes és eredményes tevékenységeért, melylyel az 1915. évi január hó 25-én reggel 4 órakor Betlen község határában történt vonatössze-ütközés alkalmával, a vasuti kocsik romjai alá került, igen súlyos sérülést szenvedett katonák közül hármat idejekorán meg tudott menteni;

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Halász Sándor csendőr ez. őrmester, hosszas csendőr-ségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor kifejtette buzgalmaért és eredményes tevékenységeért, alárendeltjeinek helyes befolyásolásáért és oktatósaért, nemkülömben példás magatartásáért;

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Tóth Ferencz I. csendőr, mivel egy tüzer által az államkincstár kárára a harcsteren elkövetett 13,518 K pénzlopást, nagy figyelemmel és körültekintő eljárással eszközölt puhatólással kiderített, tettést beismerő vallomásra bírta és a pénz előkerítése által a kincstárt a károsodástól megvédte.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Papp János IV. csendőr ez. őrmester és Pásztor József csendőr, a közbiztonsági szolgálatban, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt kifejtett eredményes tevékenységükért, fiatalabb bajtársaiknak oktatásáért és helyes befolyásolásáért, nemkülömben az utóbbi időben tanúsított jó magaviseletükért;

a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Csóke Pál és Berta Miklós, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli csendőrök, az 1914. évben elrendelt mozgósítás alkalmával, az állami és közbiztonsági szempontból fontos, előbbi a lubotényi, utóbbi pedig a kishársi határszéli őrsön, a határvédelmi intézkedések pontos végrehajtása, és az ott előfordult események beható megfigyelése, valamint az ezen örskörletekben elharapódzott kémkedés meggátlása és az átvonuló csapatok elhelyezése és élelmezésének biztosítása körül járőrvezetőjüknek buzgó és odaadó támogatásáért.

Előléptettek

1915 február hó 1-ével:

a 22 I. hadtápszászlóaljparancsnokság által:

csendőr ez. őrmesterré:

Nemes György, VI. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1915 május hó 1-ével

a cs. és kir. 2. hadsereg-parancsnokság által:

őrmesterré:

Szöke Lajos örsvezető ez. őrmester és

örsvezető ez. őrmesterré:

Finties Sámuel csendőr ez. őrmester, mindketten a VI. számú csendőrkerület állományából;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenébe.

Kalföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkben, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kóti, 5 1/4% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéi intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezeség mellett vagy jelzélő jogos biztosíték ellenében, futányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequok beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

a m. kir. VI. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

őrsvezető cz. őrmesterré:

Kocsis János esendőr cz. őrmester, továbbá mint csapatvezető-oligálatra beosztott, ezen alkalmaztatásukban teljesített hasznos szolgálataikért, a csapatparancsnokságok ajánlata alapján:

csendőr cz. őrmesterré:

Tóth Ferencz IV., Szabó Ferencz III., Pápa József, Márk Frimusz és Kovács János II. csendőrök:

a cs. és kir. Balkán-haderők parancsnoksága által:

csendőr cz. őrmesterré:

Sostarecz János, VI. számú esendőrkerületbeli esendőr és a cs. és kir. 7. hadsereg hadtápparancsnoksága által:

csendőr cz. őrmesterré:

Varga István VII. és Spitznagel János, VI. számú esendőrkerületbeli esendőrök.

Jutalomdíjban részesítettettek:

A m. kir. belügyminiszter úr, egy nagyobbszabású és igen szép eredménnyel lefolytatott nyomozásból kifolyólag, a VI. számú esendőrkerület állományába tartozó Albert János járásőrmesternek 200. Magasi Antal járásőrmesternek 100, Horváth Károly III., Berényi Péter, Tóth József III. és Bodlak Lajos őrsvezető cz. őrmesterek, továbbá Gáspár János III. esendőr cz. őrmesterek 75.—75, Szabados József, Kovács János V., Péterfy János esendőrnek 50.—50, végül Kövér Károly esendőr cz. őrmesternek 75 K jutalmat adományozott.

Házasságra lépett:

A m. kir. I. számú esendőrkerület állományában:

Köréh György Ferencz esendőr cz. őrmester, Ajtai Rózával, február hó 23-án, Alsóiltsván.

A m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

Hlás István esendőr, Ferenczy Máriaival, 1915 január 2-án, Zentán.

Kéki János őrsvezető cz. őrmester, Nagy Juliannával, 1915 január 23-án, Tiszapalkonyán.

Károlyi János esendőr, Eesédi Juliannával, márczius hó 4-én, Técsőn.

Bertók Béla őrsvezető cz. őrmester, Bódi Reginával, 1915 márczius hó 15-én, Lillomason.

Kajtár Péter őrsvezető cz. őrmester, Krékios (Gyukity Rózával, 1915 márczius hó 22-én, Felsőszentivánon.

Paraj István esendőr, Oseh Rózával, 1915 márczius hó 16-án Jaszladanyban.

A m. kir. IV. számú esendőrkerület állományában:

Gulácsi Imre őrsvezető cz. őrmester, Sándor Zsuzsannával, február hó 17-én, Szepesváralján.

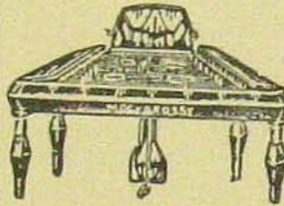
Kovács Antal esendőr cz. őrmester, Klemensz Teréziával, 1914. évi április hó 14-én, Mádor.

A m. kir. VII. számú esendőrkerület állományában:

Müte Antal őrsvezető cz. őrmester, Nagy Rózával, 1915. évi márczius hó 7-én, Türkösön.

CZIMBALOM

Legjobb szab. eszed-szerkezettel részletei is.

GRAMOFON

Csodasz. úszta hangu (beszélőgep) 25 kor. s feljebb. — Hozzá: Fedák Sári, Király, Rózsa, Bercefi, Bondi, Garso-tól legjobb lemezek 2 K 50 L.

HEGEDÜK

világhírű mesterrek há utáizatai.

Fuvolák, tárogatók, csellók, harmonikák, stb. — Húrok. — Javítási műterem stb.

Számos kitüntetés a jó munkáért.

■ ■ Árjegyzék ingyen. ■ ■

MOGYOROSSY GYULA KIR. SZAB. HANGSZERZŐKÉP. BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 71.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy árjegyzékem díjtalanul küldöm.

Képes nagy árjegyzékem díjtalanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postlelon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegykerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tünéklő beszélőgépek, lemezek és varrógépek órlási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomatványok
Sapkák
Keztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és nyakravaló
Czipókrém
Fegyverzsr
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kerészt
stb. stb.

Nagyvárad, Ralikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

Mindenmő felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.

Szives figyelmébe ajánljuk, hogy a Csendőrségi Lapokon 5 koronás árát 4 koronára szállítottuk le, kedvezményes árban még csak néhány példány van belőle raktárunkon, amiért is kérjük arra vonatkozó rendelését.